

opusdei.org

Jačanje ljubavi: vrijednost poteškoća

Novi članak u seriji o ljudskoj ljubavi. "Kako bračni parovi mogu preživjeti razočaranje i poteškoće kako bi na posljetku dosegli razinu zrele i obnovljene ljubavi?"

9.02.2022.

U bajkama, momak i djevojka, nakon što prevladaju nepremostive prepreke da se pronađu – ubijajući zmajeve, nadmudrujući vještice – konačno zapečate svoju ljubav i odjašu na horizont gdje se nalazi

dvorac. Kraljevstvo čeka, blagajna obećava da će biti prepuna, smočnica puna, a najviše od svega, sretni će mladenci vjerojatno uvijek imati isto mišljenje i cilj. I tako žive sretno do kraja života. Priča tu završava jer se sutradan, i sljedeći dan, i sljedećih dana do kraja života probude i otkriju da je život tek počeo.

Romanse iz bajke završavaju na vjenčanju, tog posebnog dana. Ali brak ide dalje od tog jednog posebnog dana i traje cijeli život; romantiku prati stvarnost. Među svim prekrasnim elementima braka, mogu se pojaviti i razočaranje, sumnja, čak i žaljenje. Jedno može početi misliti da to možda nije bila prava odluka, pravo vrijeme ili prava osoba. Jesam li zauvijek zapeo u ovome?

Kao malo dijete, svjedočila sam zlatnoj godišnjici braka svoje bake i djeda. Bila je to velika stvar u našem

malom gradu; rođaci su dolazili i odlazili tjedan dana kako bi pomogli u pripremama i kuhanju. Mi sestrične smo sve nosile žute i zlatne haljine; dječaci su imali uštirkane bijele košulje s crnim leptir mašnjama. Mnogo godina kasnije moji su roditelji proslavili svoju zlatnu godišnjicu braka, a moje sestre i ja odjenule smo svoje djevojčice u haljine pastelnih boja, a dječake u uglađenu svečanu odjeću. Nekoliko godina kasnije, suprug i ja proslavili smo srebrnu godišnjicu, a veselimo se i našoj zlatnoj godišnjici.

Ali godine ne dolaze grupirane u ptice ili desetke, s radosnim slavljima koja dolaze uzastopno. Dolaze dan po dan, a sa svakim danom dolaze napori i muke običnog života. Problemi neće prestati nakon što se dobije kvota i suoči se s nekoliko njih. Nigdje ne piše da će par imati samo ovoliki broj poteškoća, nakon čega će podignuti letvicu i mogu biti

mirni. Umjesto toga, uspjeh bračne veze ovisi o tome kako je netko razumio zahtjeve bračne ljubavi i pripremio se za njih.

Sveti Josemaría, slijedeći riječi evanđelja, objašnjava da je „brak sakrament koji čini jedno tijelo od dva tijela.... Naš Gospodin posvećuje i blagoslivlja međusobnu ljubav muža i žene. On predviđa ne samo sjedinjenje duša, nego i sjedinjenje tijela.” Bog je autor braka, kako uči Katekizam Katoličke Crkve (br. 1603), određenog za dobro supružnika te rađanje i obrazovanje potomstva (br. 1601).

Ako se parovi vjenčaju zato što su zaljubljeni, a brak je namijenjen dobrobiti muža i žene, kako onda to da su toliki parovi nesretni? Nakon što faza medenog mjeseca završi i dođu teškoće, čini se da je ljubav prva žrtva. Dom, umjesto da bude mirno, sigurno i mjesto puno ljubavi,

ponekad se može pretvoriti u ratnu zonu. Ali nitko nikada ne pobjeđuje u ratu, čak i navodni pobjednik trpi gubitke i žrtve. U braku dolaze kušnje i poteškoće: financijski i emocionalni naponi, fizički tereti, teške bolesti, moralne borbe... nijedan brak nije pošteđen.

To pogoršava rastući skepticizam među mladima o braku kao trajnoj vezi između muža i žene. „Zauvijek” je, čini se, koncept koji je teško prihvatiti ovoj generaciji. Oni svjedoče sve većem broju bračnih razvoda i odlazaka, za razliku od prijašnjih vremena kada je ostati u braku bila norma. Ukopao si se petama u pod, zazvao sve svece i poradio na svojoj vezi. Danas muž i žena traže van. Mons. Cormac Burke, kanonski odvjetnik i bivši sudac Rimske rote, visokog suda Crkve, primijetio je da „ovaj gubitak vjere u brak, s temeljnim pesimizmom koji obilježava mogućnost pronalaska

sretne i trajne ljubavi u životu, podrazumijeva veliku krizu za čovječanstvo.”^[1]

Poteškoće koje se doživljavaju u braku nisu nužno veliki nepremostivi uvjeti, kao što su ekstremne financijske poteškoće ili razorna nevjera ili smrtonosna ovisnost. Žena se osvrnula i shvatila da je u prvim danima njihova braka voljela sve na svom mužu; bio je savršen u njezinim očima i sve je bilo ružičasto. Kako su godine prolazile, ono što je smatrala simpatičnim, polako je postalo dosadno te su se počeli udaljavati, pa čak i povrijediti jedno drugo na male načine. Tada su se počeli uvlačiti ogorčenost i bijes. Počeli su se gomilati, kao što se kolesterol polako nakuplja kroz vrijeme i na kraju blokira koronarne arterije ili kao što se plak formira oko zuba sve dok malo po malo ne nastane duboki karijes.

Kako bračni parovi mogu preživjeti razočaranje i poteškoće kako bi na posljetku dosegli razinu zrele i obnovljene ljubavi?

“Ne smiju zaboraviti da tajna bračne sreće leži u svakodnevnim stvarima, a ne u sanjarenjima. Ona leži u pronalaženju skrivene radosti povratka kući navečer, u privrženim odnosima s djecom, u svakodnevnom poslu u kojem surađuje cijela obitelj; u dobrom humoru pred teškoćama s kojima se treba suočiti sportskim duhom; da što bolje iskoristimo sve prednosti koje nudi civilizacija da nam pomogne u odgoju djece, da kuću učinimo ugodnijom, a život jednostavnijim.”^[2] Tako savjetuje sveti Josemaría. Ljubav se izražava na mnogo malih načina i riječi ljubavi trebaju biti potvrđene djelima ljubavi. “On radi stvari za mene i ja radim stvari za njega”, odgovorila je supruga koja ulazi u zlatne godine braka na pitanje o

njihovoj tajni ostajanja zajedno. Dijeljenje malih i velikih poslova može i više nego osigurati da je jedno zabrinuto za dobrobit drugoga, da supružnik nije zanemaren ili ignoriran. Komunikacija je ključ za izbjegavanje da se mali problemi nagomilaju i postanu “nepremostivi”.

Oženjeni muškarac koji je postao kanonski odvjetnik, nakon što je proveo godine istražujući valjanost brakova, propisao je parovima ne samo da se mole - što bi vrlo dobro mogli činiti odvojeno - nego da se mole zajedno. Par ne može postati jedno tijelom ako istinski ne nastoji biti jedno u duhu. Sveti Ivan Pavao II. objašnjava: “Molitva povećava snagu i duhovno jedinstvo obitelji, pomažući obitelji da sudjeluje u vlastitoj Božjoj ‘snazi’.” U blagoslovu mladenaca tijekom obreda vjenčanja, svećenik poziva Gospodina da izlije milost Duha Svetoga u srca

zaručnika, a Duh Sveti je taj koji stvara unutarnju snagu obitelji.

Druga “mala”, obična aktivnost koju parovi i obitelji rade zajedno je okupljanje oko stola i dijeljenje obroka. Ova vrlo jednostavna, svakodnevna aktivnost postaje sve rjeđa zbog užurbanog rasporeda i nametljive tehnologije. Članovi obitelji mogu biti zajedno za stolom, ali ih ometaju pametni telefoni.

Moramo pronaći načine da cijenimo svetost obiteljskih okupljanja.

Najbolje je da se roditelji i djeca dogovore zabraniti pametni telefon za stolom, ugasiti televizor u dnevnoj sobi i mirno sjediti za obrokom, dijeleći i slušajući priče jedni drugih. Nikada se ne smije podcijeniti moć jednog zajedničkog obroka u njegovanju i ozdravljenju obitelji.

Moj muž nikad nije zaboravio savjet kojeg nam je moja majka kad smo bili mladenci. Kada govorimo o

razlikama u mišljenjima (njezin način iznošenja argumenata): držite se za ruke. Držite se ruke? To je bilo to: nije rekla prepusti se, objasni se ili pokušaj razumjeti; rekla je: „Držite se za ruke.” Tako jednostavno, a opet tako teško. Gledajući unatrag, možda je to bio praktičan način da se nekog od nas dvoje spriječi da razbije bilo što nadohvat ruke, ali nas je spriječilo da to učinimo kad smo bili toliko ljuti ili povrijeđeni da se nismo mogli držati za ruke. Stvari su se morale smiriti prije nego što smo se mogli uhvatiti za ruke i razgovarati, možda nekoliko sati ili nekoliko dana, čak i nekoliko tjedana. Kako bismo se vratili do točke da se samo možemo držati za ruke, možda će trebati stručna pomoć, savjet mudre osobe, ispovijed, duhovno odgajanje... Ali čin držanja za ruke je pomogao. Jer držanje za ruke nije jednostavna gesta fizičkog dodira, već vanjski znak unutarnje sklonosti, tiha potvrda nečije spremnosti da se

nastavi voljeti, neizgovoren znak za promjenu i obećanje opraštanja. Rješenje ne završava držanjem za ruku, već počinje odatle. Naučili smo držati se za ruke, ne samo kad smo se svađali, nego i kad smo se smijali i plakali. Kad su došla djeca, i njih smo ih držali za ruke, kroz godine i u zreloj odrasloj dobi.

Ruke govore supružniku o blagosti, prijateljstvu i suosjećanju, da će jedno biti tu za drugoga u dobrim i lošim trenucima, u bolesti i zdravlju, u bogatstvu i siromaštvu, sve do smrti. To je bezglasna afirmacija njihovoj djeci i društvu općenito da vječno postoji, da je ljubav kontinuiran i kontinuirajući rad, da je sreća posljedica izbora da se čini ispravno. Izrazi naklonosti nikada ne bi trebali napustiti brak; kroz ove male znakove nježnosti, par javno svjedoči o Božjoj milosti i trajnoj kvaliteti ljubavi. Sastavni je dio sveukupnosti sebedarja u braku,

javna afirmacija jedinstvene i isključive bračne ljubavi življene u vjernosti Božjem naumu.^[3]

Brak je, dakle, način života u kojem muž i žena postaju "znak" - mali i dragocjen znak, ponekad podvrgnut iskušenju, ali uvijek obnovljen u ljubavi i nadi u Boga^[4] - koji svjedoči o neraskidivosti i vjernosti braka. U vjernosti bračnog para Gospodinu koji ih je pozvao zajedno, oni mogu obnoviti svoju ljubav i 'ljubiti jedno drugo ljubavlju svoje mladosti.'^[5] U toj vjernoj Božjoj ljubavi koju otkrivaju kroz svoj brak da je „žar njezin žar vatre i plamena Jahvina. Mnoge vode ne mogu ugasiti ljubav niti je rijeke potopiti.”^[6]

Maria Bernadette L. Abrera

^[1] „Marriage, Annulment, and the Quest for Lasting Commitment,” u: <https://www.ewtn.com/library/MARRIAGE/MARANCOM.TXT>

[2] *Razgovori s Monsignorom Escriva de Balaguer*, br. 91.

[3] Papa Ivan Pavao II., *Pismo obiteljima*, 1994, br. 4 u: https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/letters/1994/documents/hf_jp-ii LET_02021994_families.html

[4] Usp. Ivan Pavao II., *Familiaris Consortio*, br. 2, u: https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/apost_exhortations/documents/hf_jp-ii_exh_19811122_familiaris-consortio.html

[5] *Razgovori*, br. 91.

[6] Pjesma nad pjesmama 8,7.